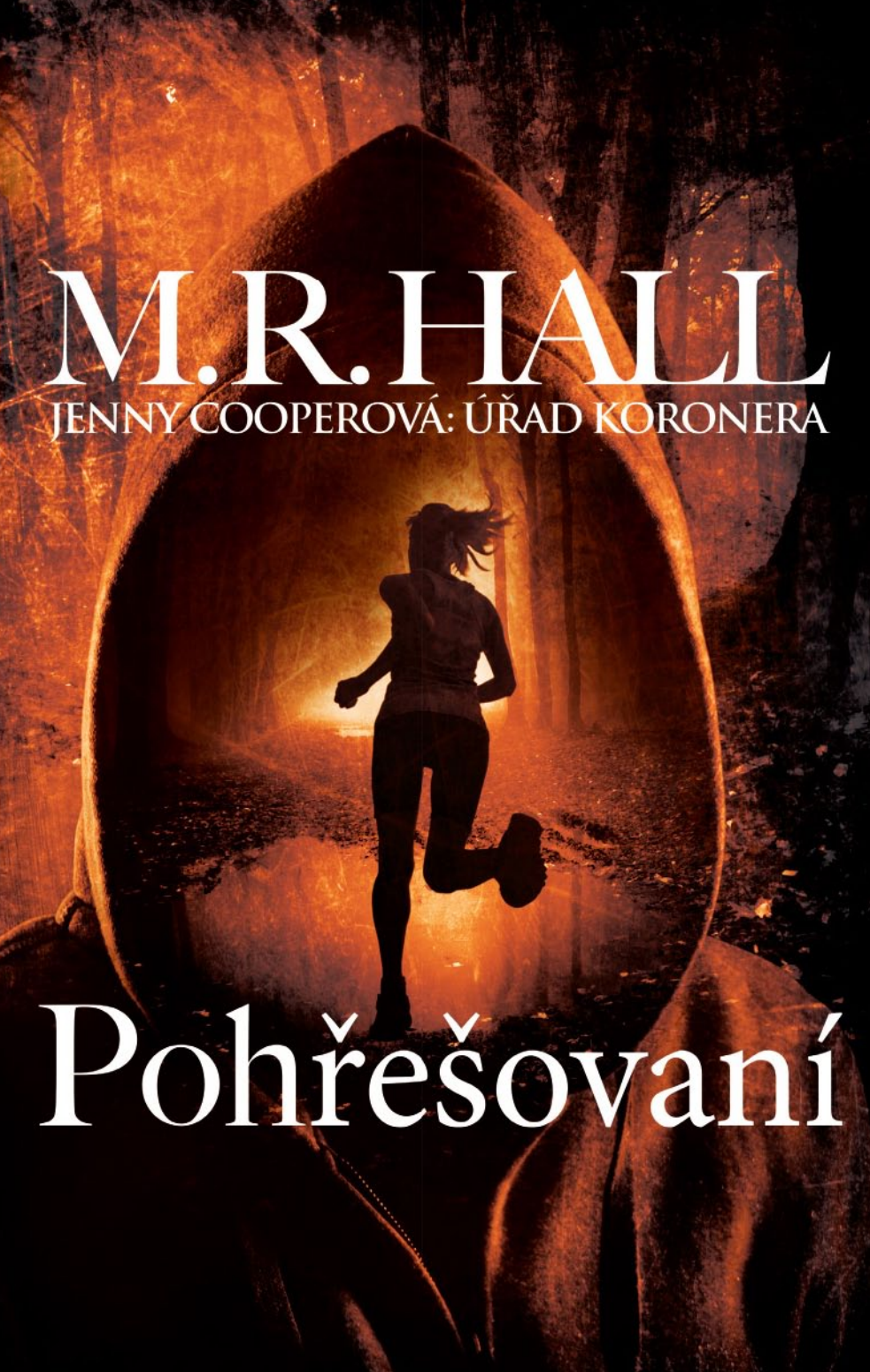

M.R.HALL

JENNY COOPEROVÁ: ÚŘAD KORONERA

Pohřšování

M.R.HALL

JENNY COOPEROVÁ: ÚŘAD KORONERA

Pohřřšovani

2014

Copyright © M. R. Hall 2010
Translation © Alexandra Lamichová 2014
Cover design © 2014 by GALATEA

Veškerá práva vyhrazena.
Žádná část tohoto díla nesmí být reprodukována ani elektronicky šířena
bez předchozího písemného souhlasu majitele práv.

Z anglického originálu THE DISAPPEARED,
vydaného nakladatelstvím Pan Books, Londýn 2013,
přeložila Alexandra Lamichová
Sazba: Karel Kaltrop
První vydání v elektronické verzi
Vydalo Nakladatelství GALATEA, s.r.o.,
v září 2014

ISBN 978-80-87910-43-6

Pro Boba a Romyne za spoustu skvělých let

Nehal své zrcadlo, sladká Amine, líbeznou rukou svou
Dokud také noc nezahalí každou hvězdu nad tebou,
Co uzříš tam to div a zázrak též je:
Jedinou tvář tak krásnou jako je ta tvá,
Jediné oči, co zblízka či zdáli, jak se zdá,
Na tobě mohou spočinouti bez stínu beznaděje

James Clarence Mangan

1

ZA PRVNÍCH ŠEST MĚSICŮ ve funkci koronerky okresu Severn Vale poznala Jenny Cooperová pouze několik těl, která zůstala neidentifikována déle než den, maximálně dva. Tato mrtvola neznámé totožnosti, označená jako žena XY, ležela v lednici zabalená v bílém igelitovém rubáši už déle než týden. Vzhledem k velkému množství těl, která měla na rozdíl od ní jména a čekala na pitvu, na ni ještě nepřišla řada.

Mrtvolu vyplavila voda na anglickou stranu ústí řeky Severn kousek od místa, kde se do ní vlévala Avona. Odliv ji vtáhl zpět do hloubky a pak ji nechal ležet nahou v blátě kousek po proudu od místa, kde se přes řeku klenula dálnice M5. Tělo patřilo světlolasé ženě, vysoké sto sedmdesát centimetrů. Nemělo žádné ochlupení a částečně se již stalo potravou racků. Z měkkých tkání břicha a prsů už toho moc nezbylo a podobně jako u všech těl, která leží nějakou dobu vystavená napospas přírodním živlům, se v hlavě nacházely pouze prázdné důlky tam, kde předtím bývaly oči. Jenny trvala na tom, aby byly kvůli identifikaci těla vsazeny do důlků provizorní skleněné oči. Nepřirozeně modré umělé bulvy propůjčily obličejí strnulý výraz mrkací panenky.

Asistentka koronerky Alison Trentová, bývalá policistka, zařídila, že se v pátek v pozdních odpoledních hodinách sešel v márnici docela velký počet lidí, kteří mohli a měli důvod tělo identifikovat. V poslední chvíli ji ale odvolali do skladu jedno-

ho bristolského hypermarketu, kde byla v chladicím voze mezi nákladem zmraženého hovězího masa, dovezeného z Francie, objevena těla tří mladých Afričanů. Jenny nechtěla nechat potenciální příbuzné mrtvé ženy v nejistotě, proto neochotně odešla dříve z kanceláře a sama se vydala do márnice, aby vedla identifikaci.

Byl poslední lednový týden a z temně šedé oblohy padal déšť se sněhem, jemůž na mrazivosti přidával docela silný ledový vítr. Ještě nebyly ani čtyři hodiny odpoledne, ale denní světlo se už téměř rozplynulo v přicházející noci. Na Jenny už v nemocnici čekala skupinka asi dvanácti lidí, kteří postávali u prázdného příjmu v budově márnice v zadním nemocničním traktu. Stařické radiátory buď někdo zastavil, nebo nefungovaly. Dvojicím, které si spolu šeptaly, stoupaly od úst obláčky páry. Většinou se jednalo o rodiče středního věku, kteří pod maskou strachu skrývali hlubší pocity viny a hanby. Zdálo se, že se jejich zachmuřené, vráskami zbrázděné obličeje ptají *Jak to, že to došlo až sem?*

V márnici už nebyl k dispozici žádný asistent, který by vedl prohlídku, proto se skupinky čekajících musela ujmout Jenny a učitelským tónem je poučit, aby po jednotlivých párech prošli lítacími dveřmi a vydali se k lednici na opačném konci chodby. Varovala je, že tělo nemusí být na první pohled k poznání, a poskytla jim kontaktní údaje soukromé laboratoře, která jim odebere vzorky DNA a porovná je se vzorky DNA těla. Odběr a analýza znamenaly sice menší výdaje, ale její skrovný rozpočet nic takového neumožňoval. Všichni čekající si poctivě zapsali název a e-mailovou adresu laboratoře. Všichni, až na jednoho. Vysoký štíhlý, asi pětapadesátiletý muž stál stranou od ostatních. Jeho tvář postrádala jakýkoli výraz a jediným projevem nervozity bylo, že občas zvedl ruku a uhladil si krátké černé vlasy, tu a tam protkané šedivými pramínky. Jenny si všimla jeho výrazných zelených očí a zadoufala, že to nebudou právě ony, ze kterých ukápnou slzy na hladkou dlážděnou podlahu.

Slzy se objevily vždycky.

Rozvržení budovy ještě násobilo trauma jejich návštěvníků. Během asi dvacetimetrové cesty chodbou míjeli řady vozíků s těly zabalenými do lesklého bílého igelitu. Těžký nehybný vzduch byl cítit pachem rozkladu, dezinfekce a závanem pokoutně kouřených cigaret, které zde byly stejně jako jídlo a pití zakázány. Tři páry jeden po druhém prošly chodbou, sebraly odvahu a podívaly se na odhalenou hlavu a ramena mrtvol neznámě ženy XY, jejíž kůže už začínala žloutnout a získávat texturu podobnou pergamenu. Jeden po druhém shodně zavrtili hlavou a v jejich výrazu se mísila úleva spojená s nejistotou a strachem z podobných muk, která budou nevyhnutelně následovat.

Zelenooký muž se vůbec nechoval jako ostatní. K lednici došel rázným krokem a celé jeho vystupování bylo strohé a praktické, i když se zdálo, že zakrývá smutek a nejistotu, které si Jenny vyložila jako lítost. Ani to s ním nehnulo, když se podíval na tvář mrtvé ženy. Chvíli si ji prohlížel a pak rozhodně zavrtil hlavou. Jenny zvědavost nedala a zeptala se ho, koho hledá. Kultivovaným zámožským akcentem jí vysvětlil, že jeho nevlastní dcera cestovala po Spojeném království a už několik týdnů se mu nedaří ji kontaktovat. Svůj poslední e-mail poslala z jedné internetové kavárny v Bristolu. Policie ho informovala o nálezu těla. Než Jenny stačila najít záminku, jak pokračovat v rozhovoru, otočil se a odešel stejně rychle, jako předtím přišel.

Po hlavní skupině dorazili pan a paní Crosbyovi. Panu Crosbymu nechybělo mnoho do šedesátky a měl na sobě oblek, který odpovídal nějakému vysoce postavenému odborníkovi nebo obchodníkovi. Žena byla o několik let mladší a měla dobře zachovalé rysy a uhlazené způsoby ženy, kterou nepotřeboval život strávený v zaměstnání. Doprovázel je mladý, ani ne třicetiletý muž, oblečený stejně jako pan Crosby v obleku a kravatě. Pan Crosby ho suše představil jako Michaela Stevense, přítele jeho dcery. Ten výraz mu očividně vadil,

jako každému otci, který se nechce smířit s tím, že jeho dospělá dcera věnuje své city někomu jinému. Jenny je uvítala chápavým úsměvem a sledovala, jak se dívají na tělo, prohlížíjí si rysy nehybného mrtvého obličej, vyměňují si pohledy a odmítavě vrtí hlavou.

„Ne, tohle není Anna Rose,“ řekla paní Crosbyová, ale v jejím hlase zazněl stín pochyb. „Nemá tak dlouhé vlasy.“

Zdálo se, že tenhle závěr jejímu manželovi stačil, ale mladší muž se odhodlal ještě k jednomu pohledu. Bylo na něm vidět, že si je vědom toho, jak klamavý bývá pohled na mrtvé tělo, které může vypadat úplně jinak než zaživa.

„Ty oči jsou skleněné,“ upozornila je Jenny, „takže barva se může lišit. Jinak nemá tělo žádné zvláštní známky a bylo úplně celé depilované.“

Pan Crosby se na ni nechápavě podíval.

„Neměla žádné ochlupení,“ vysvětlila mu jeho žena.

Crosby nesouhlasně zamručel.

„To není ona,“ prohlásil nakonec Michael Stevens. „Ne, určitě to není ona.“

„Pokud si nejste úplně jistí, radila bych vám zkusit test DNA,“ navrhla Jenny rodičům.

„Annu Rose jsme adoptovali,“ řekla paní Crosbyová, „ale myslím, že doma něco jejího najdeme. Kartáč na vlasy by měl stačit, že ano?“

„Vzorek vlasů by byl naprosto vyhovující.“

Pan Crosby stroze poděkoval, položil dlaň své ženě na záda a chystal se ji odvést pryč. Ta se ale otočila zpátky k Jenny.

„Annu Rose pohřešujeme deset dnů. Vystudovala fyziku a pracuje spolu s Mikem v Maybury. Neměla žádné problémy a se svým životem se zdála být naprosto spokojená.“ Paní Crosbyová se odmlčela a snažila se sebrat. „Už jste se někdy s takovým případem setkala?“

Pan Crosby, který se zjevně styděl za naivitu své ženy, sklopil zrak k podlaze. Mike nejistě pohlédl z jednoho dívčina

rodiče na druhého. Tvářil se poplašeně a bylo jasné, že neví, jak se má zachovat.

„Ne. Ne často,“ řekla Jenny. „Ze svých zkušeností vím, že sebevraždu – pokud máte na mysli tohle – obvykle předchází různý stupeň deprese. Pokud vám daná osoba byla blízká, poznali byste to na ní.“

„Děkuji vám,“ řekla paní Crosbyová. „Děkuji.“

Její muž jí otočil a odváděl pryč.

Mike Stevens na Jenny krátce pohlédl, jako by se chtěl i on na něco zeptat, ale buď se styděl, nebo z úcty k rodině si svou otázku nechal pro sebe a následoval Crosbyovy k východu z márnice.

Když zmizeli Jenny z dohledu, matně si vybavila, že zasllechla v rádiu hlášení o pohřešované mladé ženě, která zmizela ze svého domova v Bristolu. Pracovala jako stážistka v Maybury – odstavené jaderné elektrárně, která stála necelých pět kilometrů východně od Severn Bridge. Maybury a další tři odstavené elektrárny v oblasti ústí řeky Severn se nedávno staly ostře diskutovaným tématem v místních médiích. Vláda najala novou generaci vědců, kteří měli vyřadit padesát let staré reaktory a postavit místo nich nové. Jenny poslouchala živé vysílání vášnivých debat telefonujících lidí a cítila, jak se v ní zvedá vlna zapomenutého mladistvého idealismu a probouzejí se vzpomínky na víkendové výlety se spolužáky do mírových kempů postavených u amerických základů protivzdušné obrany. Připadalo jí zvláštní, že o generaci mladší žena si začala budovat svou pracovní kariéru v průmyslu, který pro ni tehdy v období formování její osobnosti představoval veškerou korupci a nebezpečí světa.

Jenny si natáhla latexové rukavice, přetáhla igelit přes voskový obličej a zasunula tělo neznámé ženy zpátky do chladicího boxu.

Po pěti měsících, kdy se v márnici střídali nespolehliví zástupci, měl konečně v pondělí nastoupit nový patolog na plný úvazek. Jenny se těšila, že jí opět budou včas docházet pitevní

zprávy a že nebude muset trávit odpoledne vyřizováním úkolů, které má na starosti personál patologie. V úřadu koronera, svázaném nedostatkem peněz, bylo těžké zachovat si profesionální důstojnost, a ačkoli už viděla pár set mrtvol v různém stupni rozkouskování a rozkladu, stále ji přítomnost mrtvých těl děsila.

Použité rukavice vyhodila do koše a pospíchala na čerstvý zimní vzduch, jak nejrychleji jí to její boty na úzkých podpatcích umožňovaly. Musela stihnout domluvenou schůzku.

Smrt a stísněný pocit v její přítomnosti zabíraly většinu času, který strávila u doktora Allena. Pokroky během sezení v jeho ordinaci v Chepstowské nemocnici byly pozvolné a Jenny mu umožnila jen omezený náhled do svého nitra, ale dařilo se jí dodržovat režim s antidepresivy a betablokatory a většinu času respektovala jeho striktní doporučení zdržet se alkoholu a zklidňujících léků. I když její generalizovaná úzkostná porucha nebyla v žádném případě vyléčená, dařilo se jí držet pod chemickou kontrolou.

Zdravě a mladistvě vyhlížející doktor Allen, jako vždy neochvějně dochvilný, sáhl po tlustém černém notesu, který si vyhradil pouze pro ni. Otevřel ho na zápisu z minula a pozorně si ho přečetl. Jenny trpělivě čekala a připravovala si zdvořilé odpovědi na otázky týkající se jejího syna, kterými obvykle začínal. Po chvíli si začala uvědomovat, že dnes je něco jinak. Doktor Allen vypadal zcela ponořený do nějakých myšlenek a zdál se být neobvykle duchem nepřítomný.

„Sny...“ začal. „Většinou jim nepřikládám velkou váhu. Obvykle jen přetřesou odpad z uplynulého dne. Přiznávám ale, že jsem si teď na tohle téma něco přečetl.“ Mluvil s pohledem fixovaným na zápis v notesu.

„Opravdu?“

„Ano. Když jsem byl na vysoké, trochu jsem se zajímal o Jungiánskou psychoanalýzu, ale nedočkal jsem se v tomto směru valné podpory. Pamatuji si, jak se profesor vyjádřil

v tom smyslu, že jde o slepou uličku. Nepamatoval si pacienta, který by byl vyléčen díky pochopení významu jeho snů.“

„Znamená to, že vás doháním k zoufalství?“

„Vůbec ne.“ Listoval svými poznámkami a hledal nějaký dřívější zápis. „Jen si pamatuji, že než jste začala užívat ty léky, mívala jste docela živé sny. Ano...“ našel, co hledal. „Ve stěně vašeho pokoje se objevila strašidelná trhлина a za ní temný hrozivý prostor. V něm číhalo něco děsivého, co jste nikdy neviděla, ani jste si to neuměla představit... jakási nevyslovitelná hrůza, která se nedala konkrétně popsat.“

Jenny cítila, jak se jí zrychluje tep, jak jí tvář polévá horko a žaludek svírá pařát nervozity. Snažila se udržet hlas v klidu. V duchu si opakovala *zůstaň klidná, zůstaň klidná*.

„Máte pravdu. Mívala jsem tyhle sny.“

„Kolik vám bylo, když se objevily poprvé?“ Obrátil listy zpátky na prázdnou stránku a s perem v ruce čekal připravený a ve střehu.

„Když mi bylo asi třicet. Aspoň myslím.“

„Stresující období, snaha zvládnout práci i mateřství?“

„Ano.“

„A kolik je vám v těch snech?“

„Tam jsem ještě dítě.“

„Jste si tím jistá?“

„Nikdy jsem *samu sebe* neviděla... Nejspíš to jen předpokládám.“

„A jako dítě se cítíte bezmocná? Vyděšená hrozbou, kterou nemáte sílu zvládnout?“

Přikývla. „A myslím, že vím, co se teď chystáte říct.“

„Co?“

„Že to nemá nic společného s mým dětstvím. Že ten sen pouze odráží můj stav strachu a paralýzy.“

„To je jedna z interpretací.“ Obličej mu trochu povadl zklamáním, když ho tak lehce předešla s jeho teorií.

„Souhlasím. Ale stále mě trápí ta mezera v paměti mezi mým čtvrtým a pátým rokem. A neříkejte mi, že si to jen

představuji.“ Upřela na něj takový pohled, až se na chvíli odmlčel.

„Existuje jeden myšlenkový směr, který říká, že mezera v paměti je podvědomý obranný mechanismus,“ začal. „Jakýsi tlumič, jestli chcete, prázdný prostor, do kterého dokáže vědomá mysl promítnout věrohodný důvod, logické vysvětlení svého utrpení. Podle této teorie inteligentní, racionální mysl, jako je ta vaše, s větší pravděpodobností zamíří za odpovědi, aby ji uspokojila, takže zatímco bolest přetrvává, vaše mysl se musí uspokojit představou, že příčina zůstává neobjasněná...“

Skočila mu do řeči: „To je ale pravda.“

„Ale co když pátráme po špatné příčině? Co když je ta příčina naprosto jednoduchá a přímá – například stres?“

Jenny se na moment nad tou možností zamyslela, i když si stále uvědomovala skutečnost, že se ji doktor pouze pokouší nachytat, odvést její pozornost novou myšlenkou, a až nebude ve střehu, vypálí tu otravnou otázku. Čekala, že bude pokračovat, ale nestalo se tak.

„Tak co myslíte?“ zeptal se a výraz v jeho očích korespondoval s geniální jednoduchostí diagnózy, se kterou přišel.

„Myslím, že mi teď řeknete, abych si vzala dlouhou dovolenou nebo změnila práci.“

Do hlasu se mu vetřel přísnější tón. „Abych byl upřímný, vy neustále tvrdohlavě odmítáte vyzkoušet jeden z ověřených způsobů, které už s úspěchem otestovali jiní lidé.“

Jenny si uhladila záhyby na sukni a pokoušela se skrýt narůstající malomyslnost. „Má tohle být zdvořilý způsob, jak mi naznačit, že jsme už vyčerpali vše, co pro mě dokážete udělat?“

„Pouze se pokouším vyloučit to, co je zřejmé.“

„A když jste to udělal?“

„Přínejmenším prodloužená dovolená...“

„Povím vám, co se mi stane, když si vezmu dovolenou: všechno se vrátí. Úzkost, nechtěné myšlenky, iracionální strach, sny...“ Odmlčela se, protože jí najednou ztěžkl jazyk.

Byl to nový přírůstek na paletě jejích symptomů, která se neustále zvětšovala.

„Co dál, Jenny?“

Viděla, jak jí do klína ukáply slzy, ještě dřív, než ucítila, jak jí naplnily oči.

„Co vás rozplakalo?“

Neznala bezprostřední důvod, pouze nejasný, známý pocit strachu, který ji svíral stále silněji a jako velké škrtící ruce dusil veškeré myšlenky. „Nevím...“

„Poslední slovo, které jste řekla, bylo *sny*.“

Následoval další potok slz a neurčitý strach se vyostřil. Jenny se zachvěla, a když sáhla po pohotovostní krabičce s kapesníky, třáslы se jí ruce.

„Povězte mi něco o svých snech.“

Nejprve zavrtěla hlavou, protože léky, které užívala, jí úplně odblokovaly sny, nebo ji možná před nimi chránily. Pak se ale náhle před očima mihl obraz, prostý rám, který se vyplnil obrazem jejího strachu tak rychle, že se opět prudce zachvěla, jako by ji zasáhl elektrický proud.

„Měla jste nějaký sen?“

„Měla jsem jeden... pořád stejný...“ Další slova se rozplizla mezi vzlyky.

„Kdy?“

„Před lety... asi devatenácti, dvaceti...“

„Povídejte.“

„Je v něm zahrada.“ Ten obraz jí pevně utkvěl v mysli. „Je tam spousta dětí, holčičky v sukýnkách a s culíky... Běhají za sebou ve skupinkách po třech, drží se za ruce a poskakují, vypadají vesele. A pak...“ přitiskla si promáčený kapesník k očím. „Pak přestanou. A v každé té trojici dvě holčičky drží lano, točí jím a třetí holčička skáče... a když se jim lano přehoupne nad hlavou, *zmizí*.“

„Kdo zmizí?“

„Ty dívky uprostřed.“

Doktor Allen si udělal poznámku do notesu. „Kam odejdou?“

„Kam? To nevím... nevím... Prostě se vypaří, zmizí v *nicotě*.“

„A ty holčičky, které točí lanem?“

„Zdá se, že si ničeho nevšimnou.“

„A to je všechno?“

„Ano.“ Jenny se pomalu nadechla. Nával strachu pomalu mizel, ale zanechal v ní pocit opuštěnosti a otupělosti. Hleděla z okna na pouliční lampu, která zviditelňovala kužel deště padajícího na kruhovou výseč pusté zahrady.

„Kolik vám bylo, když se vám tenhle sen zdál?“

„Byla jsem na univerzitě... Opakoval se. Ale zdával se mi ve dnech, které měly být vzhledem k okolnostem bezstarostné.“

„Jak si ho vysvětlujete?“

Jenny zavrtěla hlavou a sama před sebou předstírala, že neví, ale slova se sama formovala do vět, které jí téměř proti její vědomé vůli plynuly z úst. „Každé něco znamená nic. Každý hmotný předmět neexistenci... To, čeho se bojím, není smrt, je to *prázdnota*.“

„Bojíte se, že zmizíte?“

„Ne...“ Pokoušela se své duševní rozpoložení verbalizovat. „Je to o bytí, kde nic není... ne bytí, kde je všechno.“

Psychiatrův obličej odrážel snahu jí porozumět. „Jako byste zůstala chycená na nesprávné straně zrcadla? Mimo čas, prostor a veškeré souvislosti.“

„Nejspíš ano.“

Na chvíli se rozhostilo ticho. Lékař si pročítal své poznámky, pak si protřel oči a očividně zápasil s myšlenkou, kterou nutně potřeboval vyjádřit, ale dělalo mu to potíže. Vzhlédl a chvíli studoval Jennyin obličej, než se rozhodl vyslovit svou myšlenku nahlas. „Paní Cooperová, vy jste věřící, že ano?“ Fakt, že ji oslovil příjmením, dokládal jeho nejistotu.

„Proč se ptáte?“

„Trojice je mocný křesťanský symbol. Otec, Syn a Duch svatý...”

„Spousta věcí existuje ve trojicích: matka, otec a dítě. Dobré, špatné, neutrální. Nebe, země, peklo.”

„To je příhodný příklad. Vychovávali vás ve víře, pokud si dobře pamatují. Ty představy jsou pro vás stále živé.”

„Byli jsme něco jako Anglikáni, alespoň si to myslím. A chodila jsem do nedělní školy.”

Doktor Allen vypadal zamyšleně. „Víte, podle mě máte pravdu. Je tu jeden chybějící kousek či kus – skákající dívka, prostor za vaším pokojem. Zatím nedokážu říct, jestli se to týká emocí, tělesna nebo duševna. Ale někdy ta věc, které se nejvíc obáváme, je právě to, co potřebujeme. Nejpůsobivější příběhy jsou o podivných spasitelích, démonech, kteří se stanou inspirací... jako například Svatý Pavel nebo...”

„Darth Vader, temný pán?”

Psychiatr se usmál. „Proč ne?”

„Zní to jako stará dobrá diagnóza potlačování něčeho, čeho se bojíme. Věřte mi, všechno jsem už zkusila otevřít, vytěpat ze sebe ven a nebyla to zrovna šťastná zkušenost.”

„Uděláte pro mě něco?” Najednou zvažněl. „Velice rád bych se pokusil jednou pořádně zatlačit a tu škvíru otevřít dokořán.”

„Jen do toho.”

„Následujících čtrnáct dní si ved'te jakýsi deník. Zapisujte si své pocity, impulsy, extrémy, bez ohledu na jejich bizarnost nebo iracionalitu.”

„S nadějí, že najdu přesně co?”

„To zjistíme, až to uvidíme.”

„Můžete mluvit upřímně. Je tohle poslední hod kostkou?”

Zavrtěl hlavou a pousmál se. „Už bych tu dávno nebyl, kdybych si nemyslel, že vám mohu pomoci.”

Jenny předstírala, že ji jeho slova uklidnila, ale nemohla se ubránit pocitu, že psychiatrie je jen pomalá cesta do nikam. Měla jen malé zrníčko naděje, že nějakým zázrakem se jednoho

dne bude moci podívat na jasnou oblohu a cítit ničím nezastřené štěstí, ale jak k tomu dojde, neměla zatím nejmenší poněti. Možná byly ty její rozhovory s doktorem Allenem v něčem přínosné. Přinejmenším ji čas od času trochu vyburcoval a přinutil ji nahlédnout do koutů, kterým by se jinak vyhnula.

O něco později, když už mířila bezhvězdnou nocí k domovu, si sama pro sebe opakovala slovní spojení, které ten den použil: *podivní spasitelé*. Byla to pro ni nová myšlenka. A líbila se jí.